

Klaagliederen 3:22-23

- Lezing: Psalm 23

¹Een psalm van David.

De HEER is mijn herder,
het ontbreekt mij aan niets.

²Hij laat mij rusten in groene weiden
en voert mij naar vredig water,

³Hij geeft mij nieuwe kracht
en leidt mij langs veilige paden
tot eer van zijn naam.

⁴Al gaat mijn weg
door een donker dal,
ik vrees geen gevaar,
want U bent bij mij,
uw stok en uw staf,
zij geven mij moed.

⁵U nodigt mij aan tafel
voor het oog van de vijand,
U zalft mijn hoofd met olie,
mijn beker vloeit over.

⁶Geluk en genade volgen mij
alle dagen van mijn leven,
ik verblijf in het huis van de HEER
tot in lengte van dagen.

Preek

Lieve mensen,

Vind je het leven soms ook zo'n zoektocht? Ik wel. In het groot. Pffff ... Hoe moet dat met al die crises? Vluchtelingen, klimaat? Polarisatie, met alle gevolgen van dien? Ook in je persoonlijke leven. Hoe moet je duiden wat je overkomt? Hoe vind je je weg en maak je je keuzes? Waar doe je goed aan? Als je wordt geleefd? Elkaar trouw beloven in een tijd als deze? Hoe maak je het waar? Een zoektocht.

Deze wereld is vol ellende. Het betekent letterlijk dat je ver van huis bent. Het woord 'land' zit er in. Ontheemd. Je bent je bestemming kwijt. De grond onder je voeten. Hoe je bedoeld was. Hoe deze wereld moest zijn. Het lijkt onvindbaar ver weg.

Onze levens lopen niet vlekkeloos. Niet zonder moeite of verdriet. We weten er alles van. Wat kun je dan behoefte hebben aan troost. En die kan ik juist in Klaagliederen vinden. Want in ellende kun je snakken naar een Godservaring. Dat Hij je aanspreekt, aanraakt. Maar als dat nou niet gebeurt. Je bidt om genezing, maar het vordert voor geen meter. Je hoopt op een relatie, maar de matches blijven uit. Je droomt van een leven zonder bepaalde zorgen, maar ze drukken je nog steeds neer. Waarom grijpt God niet in? Waarom laat Hij niks van zich merken?

Dat is de vraag die de dichters van Klaagliederen zichzelf ook stellen. Het boek is één grote aanklacht. Vaak *over God*. Het lijkt bijna beschouwend, maar de woorden zijn doordrongen van diepe emotie. Ook is het een aanklacht tegenover het Gods volk. Dat ze er een potje van gemaakt hebben en dat het hun eigen schuld is. En her en der vind je ook een diepe hartenkreet. Dan wordt God rechtstreeks aangesproken en is het een schreeuw om hulp en aandacht. Dat zijn de meest emotionele momenten.

Het boek Klaagliederen is prachtig vormgegeven. Iedere *spoken word artist* zou er zijn of haar vingers bij aflikken. Alle hoofdstukken, behalve het laatste, beginnen de verzen met de letters van het alfabet. En het derde hoofdstuk, waar de tekst uit komt, begint zelfs drie regels elke keer met dezelfde letter, voordat het weer verder gaat met de volgende letter van het alfabet (22 letters, vandaar 22 verzen, of, zoals in hoofdstuk 3, 66 verzen). Maar vergis je niet. Het is ondanks de schoonheid van de structuur een rouw en heftig boek. Je zou het kunnen vergelijken met een plaatje van een orkaan:

Slide:

Prachtig om te zien van bovenaf. Maar de werkelijkheid die er onder ligt is allesvernietigend en adembenemend. In Klaagliederen raast het geweld van vluchtelingen, deportaties, verwoeste steden, honger en onderdrukking. Op het grondvlak wordt er ontzettend geleden. De pijn van gewone mensen is niet te overzien. Dat is Klaagliederen.

Maar dan, ineens, precies midden in het boek. Het oog van de orkaan. Ineens klinkt daar een andere toon. Zoals je binnen in een orkaan een rustige zone hebt, waar het windstil is en misschien een beetje miezert of zelfs de zon schijnt. Zo is er midden in het boek Klaagliederen een oase van rust en bezinning.

Want kijk eens goed om je heen! Heeft God je werkelijk verlaten? En dan volgt er een heel belangrijk antwoord op die vraag. Te midden van een wereld op drift, waar niets in je toekomst zeker lijkt. Daar is dit een grondgedachte:

Slide: Wat vanzelf spreekt, spreekt van God

Vorige week hadden we het er over, dat je als kind heel veel als vanzelfsprekend ervaart. Maar dat je ouders daar enorm veel tijd in investeerden. Daar ben je je onbewust van. Dat er elke dag weer eten was, een schoon bed, kleren om aan te trekken en ga zo maar door. Zo is het ook met God.

Het is voorstelbaar dat je God wilt ervaren. Zeker in tijden van crisis. Je bidt, je smeekt of Hij zich wil laten zien. Dat is Klaagliederen. En als je dan even de tijd krijgt om in je leven rond te kijken. Spreek

het vanzelf, dat je elke dag weer wakker wordt? Dat je mensen om je heen hebt? Dat je de kracht krijgt voor je dagelijkse bezigheden? Dat je werk leuk is je boterham belegd? Dat je door de stad fietst en een auto of het OV kan pakken als het regent? Spreekt het vanzelf?

Onze tekst bepaalt ons bij het wonder van het gewone. Voor jou misschien doodgewoon, zo'n leven. Maar diep in je hart moet je toch beseffen hoe buitengewoon het is. Zoveel mensen in deze wereld hebben dat allemaal niet. En ook in onze stad. Je ziet toch wel die dakloze, die iedere keer om geld vraagt? Die moeder, die slachtoffer is van het toeslagschandaal en nog steeds in onzekerheid leeft hoe dat afloopt? Je ziet toch wel die getinte buurman, die doorlopend nog discriminatie ervaart? Spreekt het vanzelf, die dingen die goed gaan? Je weet toch hoe buitengewoon het is?

Slide: ²²De HEER bewijst zijn liefde: wij zijn nog in leven! Zijn ontferming kent geen einde.
²³Elke morgen schenkt Hij nieuwe weldaden. – Veelvuldig blijkt uw trouw!

In het Hebreeuws, de taal waarin dit oorspronkelijk is geschreven, worden prachtige woorden gebruikt. Als er staat 'de HEER bewijst zijn liefde', dan staat daar het woord dat ook wel vertaald wordt door 'genade'. En dat is goed geschoten, want genade is nooit zonder actie. *Bewijst* zijn liefde. Verder hoort daarbij dat het onverdiend is. God geeft het zonder dat Hij dat verplicht is. En in het woord zit ook iets van trouw. In één van de commentaren las ik, dat genade een *duratief element* in zich heeft. Dat zit altijd in het woord *Chèsed*. Hebreeuws voor genade.

Zijn ontferming kent geen einde. Heeft geen grens. Geen houdbaarheidsdatum. Ook al ben jij soms van het padje. Ook al leef je met de rug naar Hem toe en heb je geen zin in geloven. God blijft zich naar jou toewenden. In Jezus is vergeving en herstel. Door zijn Geest wil Hij je vernieuwing en energie geven. Je mag elke keer weer opnieuw beginnen. God is nooit ver weg.

En die merk je misschien niet in het groot. Maar bedenk dat in de tijd van Klaagliederen niets vanzelf spreekt. Dat in tijden van crisis nooit iets zomaar gewoon zo is. Zegen van de HEER moet je dan dichtbij het grondvlak zoeken. In de basis van je bestaan. Als je 's morgens weer wakker wordt. En als je ook nog eens een keer lekker uitgerust bent. Als de nieuwe dag je toelacht. En je plannen kunt maken. Ja zelfs als het maar één voornemen is, omdat je verder toch te moe bent van een lang seizoen of een zware periode. Zoek naar die kleine bewijzen dat God er voor je is. Noem het maar klein, maar in onze ogen stelt het misschien niet veel voor. Je zou misschien veel meer willen en droomt groter. Maar Gods zegen zit ook in de kleine porties geluk. In de dagelijkse stapjes, die niet zo spectaculair lijken. Maar die jou en mij iets zeggen van Gods trouw. Zoals Psalm 23 ook zingt: groene weiden, vredig water, nieuwe kracht, veilige paden, een douchebeurt en een maaltijd. Daar gaat het over in het midden van Klaagliederen.

Nou, Robert en Rozemarijn, als die tekst, die je dát te binnen brengt, als die tekst in het bijbeltje van je opa staat. De tekst die je vandaag als trouwtekst meekrijgt voor je huwelijk. Ja, dan ben je gelukkig te prijzen. Dan mag je je leven samen elke ochtend stilstaan bij Gods zorg in het gewone. En beseffen dat het je gegund is. Het spreekt allemaal niet vanzelf. Maar is bewijs daarvan, dat God er voor je is. Hij is nooit ver weg.

Amen